

kanyarog több mint 1 km-en át. Látnivaló persze még a végére is marad, mivel itt sorakoznak az adršpachi vízesések, sőt még egy kicsiny tó is vár, amelyet a Metuje felduzzasztásával hoztak létre a 19. század folyamán.

A háttérben viszont a víz-választó vonulat magasodik, azon túl pedig már a teplicei vidék hívogat. Átmászva, aztán keskeny létrákon leereszkedve a drámai Farkas-szurdokba jutunk. A mélyben futó, lápos területeken keresztülsobogó Skalní-patak fölé néhol 100 méternél is magasabb falakkal magasodik a környező fennsík. A túraút hol a mocsárra fektetett pallokon, hol sűrű fenyvesben követi

Pillérek, tornyok, taréjok – csehországi kiadásban

Közép-Európában több helyen is magasodnak az ittenihez hasonló sziklataréjok, a különleges látvány mindenhol vonzó célponttá teszi a romantikusan vad sziklavilágot. A Kárpát-medencében a szilágysági Sárkányok Kertje is ilyen terület

a patak vonalát. A völgy Teplice falu szomszédságában kiszélesedik, s innen érhető el maga a teplicei sziklavilág, amely legfőképp a magasba tornyosuló sziklafalaival nyűgöz le. Itt tornyosul a szinte elérhetetlen sziklaoromra épült várrom,

Itt tornyosul a szinte elérhetetlen sziklaoromra épült várrom, a Střmen, ahol alig lehet megkülönböztetni a természetes sziklát és az ember által épített falmaradványokat.

a Střmen, ahol alig lehet megkülönböztetni a természetes sziklát és az ember által épített falmaradványokat.

A szurdokok itt is egészen el-

keskenyednek, olyannyira, hogy néhol vállszélességben, libasorban lehet csak közlekedni bennük. Máshol a sziklafalban monumentális terem nyílik, de lélegzetelállító a napsütötte Márton-sziklafal is – előtte jellegzetes sziklaalakzatokkal.

Az adršpach–teplicei sziklavilág különleges élőhelyet alkot. A szurdokok mélye kevesebb napsütést kap és sokkal nedvesebb, mint a környező területek, de a hó is hosszabban marad meg az árnyékos katlanokban, hasadékokban. Mohák, zuzmók, hűvös környezetet kedvelő fajok élnek a sziklákon, de a háborítatlan szirteken vándorsólymok is költenek.

PROHÁSZKA ZOLTÁN
A BECSI DIPLOMACIAI
AKADÉMIA N VÉGZETT.
JELENLEG AZ EGYESÜLT ARAB
EMÍRSÉGEKBEN, TURISZTIKAI
TERÜLETEN DOLGOZIK

FOTÓ: JANS. ©SHUTTERSTOCK

TOPÁZ

▷ SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: KUPI LÁSZLÓ

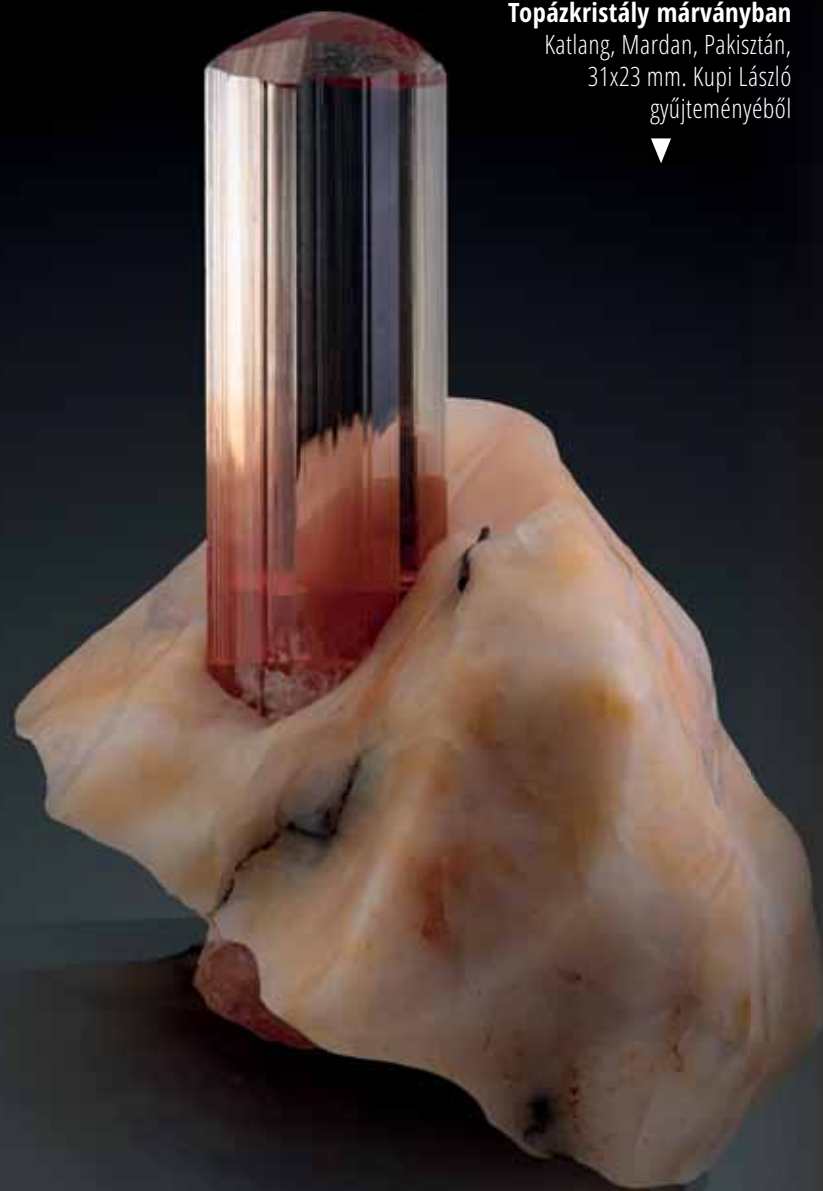
Az egyik legkedveltebb drágakő, általában gránitos kőzetek durvakristályos változataiban, az ún. pegmatitokban jelenik meg földpátok, kvarc és csillámok társaságában, gyakran más drágakövekkel együtt (turmalin, berill stb.).

Színe leggyakrabban barna-sárga vagy kék-zöldes, de előfordul más árnyalatokban is. Különösen népszerű és értékes rózsaszínű változata, melyet Pakisztánban és Braziliában bányásznak. Ugyancsak keresett aranszínű, „imperial” topázváltozata is.

Kristályai sokszor több kilogrammos méretet is elérhetnek, az Urálból ismertek olyan drágakőpegmatitok, melyek üregében hatalmas füstkvarc-kristályok között ültek több deciméteres kék topáz-kristályok. Manapság Pakisztán és Brazília adja a világ topáztermelésének zömét,

Topáz-kristály márványban

Katlang, Mardan, Pakisztán,
31x23 mm. Kupi László
gyűjteményéből

de szép, drágakő-minőségű kristályai kerülnek elő Oroszországból, Ukrajnából, Vietnamból, Mianmarból, az USA-ból és Mexikóból. Ez utóbbi két előfordulás riolit üregeiből ismert. Európában is több lelőhelyről tudunk, történelmi jelentőségűek csehországi és németországi előfordulásai. Hazánkban mikroszkopikus méretben jelent meg a Velencei-hegység keleti felén, Pázmánd térségében. Az utóbbi években kőzetárványok üregeiben a Badacsonyi bazaltjában is megtalálták.

A sziget-szilikátok közé tartozó ásvány, rombos rendszerben kristályosodik, általában nyúlt, prizmás, oszlopos kristályok formájában. Kémiai összetétele: $Al_2(SiO_4)(OH,F)_2$. Üvegfényű, törési felülete egyenetlen, kagylós. Kémiaileg igen ellenálló, a tömény, forró kénsav oldja. Sűrűsége 3,4–3,6 g/cm³, torlatokban is gyakran megtalálható.

Bár törekeny ásvány, ráadásul tökéletes hasadású – a Mohs-skálán 8-as keménysége, viszonylagos ritkasága és ragyogó színei miatt keresett drágakő. Hevítés hatására bizonyos kristályai égszínkéék színt kapnak.

Nevét a Vörös-tengerben található Topasos szigetről kapta, ahol feltehetően az ott található zöld olivinkristályokkal tévesztették össze.

KUPI LÁSZLÓ
GEOLOGUS-FOTÓS

HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/
/FINEMINERALPHOTOGRAPHY/